

AĞIR RUHSAL BOZUKLUKLARI OLAN KİŞİLERİN KLİNİK ÖZELLİKLERİ İLE OBEZİTE DERECELERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Ayşe Köksal¹

¹Tekirdağ Dr. İsmail Fehmi Cumaloğlu Şehir Hastanesi, Psikiyatri Kliniği

Giriş: Giderek artan kanıtlar, Psikotik Bozukluklar (PB) veya Bipolar Bozukluklar (BB) gibi Ağır Ruhsal Bozuklukları (ARB) olan kişilerin aşırı kilolu olma ve obezite geliştirme riskinin yüksek olduğunu göstermektedir. Klinik çalışmalarda ARB'ye sahip olan kişilerin obezite riskinin %60'lara ulaştığı bildirilmiştir. Bu çalışmada, bu duruma sebep olan etmenlerin incelenmesi için BB veya PB tanılarını almış olma, hastalık süresi, epizod sayısı, tipik ve atipik antipsikotik kullanım faktörlerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntemler: Araştırma, ruh ve sinir hastalıkları hastanesinde takip edilip DSM-5 (The Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders) SCID'e (Structured Clinical Interview for DSM-5-Disorders) göre BB ve PB tanılarını koyulmuş 115 hasta üzerinde yürütüldü. Çalışmayı yürüten hekim hastaların ruhsal durum muayenesini yapılarak öykülerinden ve hastane kayıtlarından klinik özelliklerini inceledi. Bu çalışmada gerçekleştirilen tüm uygulamalar 1964 Helsinki Deklarasyonu ve sonraki değişiklikleri veya karşılaştırılabilir etik standartlara uygun olarak gerçekleştirildi. Çalışma, Sağlık Bilimleri Üniversitesi Kanuni Eğitim ve Araştırma Hastanesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'nun 23618724 sayılı ve 2023/31 tarihli onayı ve hastane yönetiminden resmi izin alınarak başlatıldı.

Sonuçlar: Çalışmaya katılan kişilerin 65'i BB ve 50'si PB tanılarına sahipti. BB grubuna kıyasla PB grubunda alkol-madde kullanımı istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde daha yüksekti. Obezite derecelerine bakıldığında normal kilolu hasta sayısı 13, fazla kilolu hasta sayısı 35, birinci derecede obez hasta sayısı 38, ikinci derecede obez hasta sayısı 22 ve üçüncü derecede obez hasta sayısı 7 olarak bulundu. Hastalık süresi en uzun olan grup evre 2 obezite olan hastalar olup, obezite dereceleri ile hastalık süreleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmadı. Ancak epizod sayısı ile obezite dereceleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark mevcuttu. Çalışmaya katılan hastaların %88'inin atipik antipsikotik, %4'ünün tipik antipsikotik kullandığı görüldü.

Tartışma ve Sonuç: Bu çalışma ile ARB'ye sahip kişilerin %58'inin obezite geliştirdiği, epizod sayısı ile obezite dereceleri aralarında bir ilişkiden söz edilebileceği ve hastalık süresinden ziyade hastalığının seyrinin obezite gelişme riskini artırabileceği görülmüştür. Literatürde bu alanda daha fazla çalışmaya ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ağır ruhsal bozukluklar, obezite, psikotik bozukluklar, bipolar bozukluğu